

Prekentekest: Joh 16,5-15:

Jesus sa: Nå går jeg til ham som har sendt meg, men ingen av dere spør: «Hvor går du hen?» For sorg har fylt deres hjerter, fordi jeg har sagt dette. Men jeg sier dere sannheten: Det er det beste for dere at jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke talsmannen til dere. Men går jeg bort, da kan jeg sende ham til dere. Og når han kommer, skal han gå i rette med verden og vise den hva som er synd, rett og dom: Synden er at de ikke tror på meg, retten får jeg, fordi jeg går til Faderen så dere ikke lenger ser meg, dommen er at denne verdens fyrste er dømt.

Ennå har jeg mye å si dere, men dere kan ikke bære det nå. Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til den fulle sannhet. For han skal ikke tale ut fra seg selv, men si det han hører, og kunngjøre dere det som skal komme. Han skal forherlige meg, for han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere. Alt det Faderen har, er mitt. Derfor sa jeg at han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere.

Slik lyder Herrens ord.

Avskjed

- De tror ikke på meg! Det er den alvorlige anklagen vi møter i denne siste delen av avskjedstalen til Jesus. Noen og enhver har vel opplevd å ikke bli trodd, at enkelte ikke har tillit til det en sier. I våre mellommenneskelige forhold er kanskje ikke det så veldig farlig, litt såre følelser riktig nok. Men når Jesus sier, - de tror ikke på meg, da får det ganske andre konsekvenser. Å ikke tro på Jesus er nemlig synden med stor S. «Synden er at de ikke tror på meg,» sier Jesus i dagens prekentekest.

Det nærmer seg pinse. Jesus forberedte disiplene på Åndens komme. Oppsummert kan vi gjengi det Jesus sa om Åndens komme i to punkter. For det første. Ånden skal gå i rette med verden. Den kristne troen skulle altså møte konfrontasjon og ikke harmoni. For det andre. Ånden skal veilede til den fulle sannheten. Det vil si Ånden skulle formidle større dybder enn disiplene så langt hadde tatt imot gjennom å følge Jesus i hverdagen. Og gjennom dette var det ikke Ånden, men Jesus som skulle bli tydelig, og som det står bli forherliget.

Å ta avskjed er vanskelig. Jesus skulle forlate disiplene fysisk. Nå var de sorgfulle, og en og annen disippel var ganske sikkert også skremt over å høre at de selv kom til å møte den samme forfølgelsen som Jesus møtte. Dette forberedte han dem på, men det skulle likevel ikke bli en avskjed uten gjensyn.

Talsmannen

Mens Jesus var blant disiplene, var han deres talsmann. Jesus var den som førte ordet. Han var den som gav råd og veiledet. Nå som Jesus skulle reise fra dem, kom han til å sende en annen talsmann, Den Hellige Ånd.

Talsmann er et ord vi kjenner, gjerne brukt om pressetalsmann eller advokat. Når store bedrifter skal forsvare seg i media, eller gjøre rede for vanskelige ting, dukker ofte pressetalsmannen opp. Pressetalsmannen er flink til å ordlegge seg, og han eller hun sier bestandig det samme som ledelsen i bedriften. For eksempel når vi hører på nyhetene at togene er forsinket på grunn av snø og vintervær, da beroliger pressetalsmannen, enten det er samferdselsministeren eller en av bedriftens egne pressetalsmenn, og sier det samme som bedriften vil skal sies, at snart er alt i skjønneste orden. Men tror vi på det? Kanskje ikke.

Men på en liknende måte er det med Den Hellige Ånd. Ånden sier bestandig det samme som Jesus. Fader, Sønn og Hellig Ånd er ett i tanke og sinn. «Han skal ta av det som er mitt,» sier Jesus, «og forkynne det for dere.»

Sannheten

Men til forskjell fra enkelte pressetalsmenn og -kvinner og forsvarsadvokater, som kan være omtrentlige med presisjonen der det lønner seg, kan Talsmannen Den Hellige Ånd ikke annet enn å si sannheten. Han kan ikke lyve, heller ikke være beregnende upresis. Derfor kaller Jesus ham Sannhetens Ånd.

En grunnleggende oppgave for Talsmannen er å føre oppdragsgiverens sak fram i verden. Ånden er misjonens drivkraft. Han gir nød i hjertet for at andre må bli frelst, og blir de frelst, så skjer det bestandig gjennom at sannheten kommer for en dag.

På det mellommenneskelige plan er det vel ofte slik at når man skal få noen med på laget, bli venner, eller komme i kontakt med folk, så hjelper det å godsnakke med dem. Snakke om felles interesser, eller snakke om været. Hvem har vel ikke opplevd dette kontaktskapende? Den Hellige Ånd ser ut til å bruke en annen fremgangsmåte: «gå i rette med verden, vise den hva som er synd, rett og dom.» Med andre ord, full konfrontasjon!

Kan det virkelig føre noe godt med seg å gå i rette med verden? Vi må huske på at dette er Åndens fremgangsmåte, og ikke nødvendigvis slik vår kommunikasjon til enhver tid bør være. Vi må kunne være både vennlige og fredselkende, men samtidig holde oss til sannheten. Men hvor velmenende vi enn kan være, noen ganger blir det reaksjoner nettopp på grunn av sannheten. Apostelen Paulus skriver: «Vi er som en Kristi vellukt for Gud, blant dem som blir frelst og blant dem som går fortapt: for dem som går fortapt, en duft av død til død, for dem som blir frelst, en duft av liv til liv.» 2 Kor 2,15-16. For noen er det kristne budskapet bare pyton, og vi kan ikke med all vår velvilje forandre dette.

Det går mot pinse. På pinsedag skjedde det en hendelse som viser Ånden i funksjon. Peter talte på vegne av apostlene. Han talte drevet av Den Hellige Ånd, og rett på sak. Han sa omtrent som dette til sine tilhørere: Dere som hører på nå har drept Guds Sønn! Hvordan skulle reaksjonen bli? Der var det mennesker som hadde ropt korsfest. Der var det dem som hadde støttet dommen mot Jesus. «Så skal hele Israel vite for visst,» sa Peter, «Den Jesus dere har

korsfestet, har Gud gjort både til Herre og Messias.» «Da de hørte det,» står det, «stakk det dem i hjertet, og de sa til Peter og de andre apostlene: Hva skal vi gjøre, brødre?» Den dagen fortelles det at rundt 3000 mennesker ble lagt til menigheten. Dette var de første som ble døpt med kristen dåp.

Det stakk dem i hjertet. Talsmannen talte til samvittighetene. De forstod fra innsiden, fra hjertet at det var sant det Peter og de andre apostlene sa. Den Hellige Ånd overbeviste om synd. De forstod at de var under Guds dom. Og jeg er sikker på at apostlene klarte å formidle gjennom måten de sa ting på, tonefallet og kroppsspråket, at de hadde et godt og kjærlig budskap, de hadde noe på hjertet som var til tilhørernes beste. Så hadde forsamlingen fått høre hvem Jesus var, hvorfor han kom og hva Jesus hadde gjort for dem som hadde brutt Guds lov og gjort mot Guds vilje.

Kjøtt hjerte kontra steinhjerte

Deres budskap var ikke ord om fordømmelse og hevn, men et budskap om den Gud som elsker hver og en av dem så høyt at han sendte sin egen kjære sønn til vår hardt belastede jord. Den Hellige Ånd hadde som et under overbevist disse menneskene om at de trengte å vende om til Jesus, for det er ikke frelse i noe annet navn, ikke i noen annen person i verden. Gud har gitt et enestående tilbud som disse menneskene fikk si takk og ja til. Gud kunne forvandle deres harde steinhjerte, bytte dem ut med hjerter av kjøtt og blod, slik profeten Esekiel hadde talt om. (Esek 36,26).

På samme måte også i vår tid, skulle vi tro. I dag opplever vi i kirkens midte at det hevdes et annet budskap, en vei å gå uten omvendelse, uten forpliktelse på apostlenes ord. Ja, det er ikke det at vi forstår bibelordene annerledes, men at noen velger å ikke la dem få konsekvenser i vårt årtusen. Hva skal vi si til det?

I toleransens navn må uenighet tolereres, det er klart. Men finnes det likevel ingen grenser for hva som skal tillates av læresplid i en kirke som er tuftet på profetenes og apostlenes lære, og der hjørnesteinen er Kristus Jesus selv? (Ef 2,20). Noen relativiserer sannheten med ord som «uenighet, men ikke kirkesplittende» om spørsmål der Skriften selv taler entydig og klart om frelse eller fortapelse. Klart kirken er splittet i synet på ekteskap og samliv! Vi kan ikke lenger lukke øynene for alvoret i kirkens delthet. Kirken skulle være ett, som Gud er én og læren er én, men kirken er kløyvd i to til bunns, og det i spørsmål om evangeliets rette lære. Også dette har med Sannhetens Ånd å gjøre.

Det står skrevet: «Det skal komme en tid da folk ikke lenger kan tåle den sunne lære; men slik de finner det for godt, skal de ta seg lærere i mengdevis, for de vil ha det som klør i øret.» 2Tim 4,3. Det har vært slike tider før, og det er åpenbart at vi er i en slik tid nå som apostelens ord beskriver.

Vi stilles på valg. Skal vi tro apostlenes lære og ta følgene av deres ord også når det settes grenser for utfoldelsen av våre liv? Vi møter slike grenser i spørsmål som har med forholdet mellom mann og kvinne i hjem og kirke å gjøre, og om ekteskap og samliv. Der apostlenes ord er begrunnet i skapelsen og livet i

Kristus, er dette forhold som ikke er begrenset av tid og miljø, men gyldig for kristne til alle tider. Hva skjer når Guds ord mister autoritet for våre liv. Tror vi da fortsatt på Jesus?

Å tro på Ordet

Jesus sa til sine utvalgte disipler: «Ennå har jeg mye å si dere, men dere kan ikke bære det nå. Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til den fulle sannhet.» Dette sa Jesus før han fór opp til himmelen.

Vi som kjenner historien vet hva som hendte. Pinsedagen kom, evangeliet ble forkynt. Evangelistene begynte å skrive evangeliet etter Matteus, - etter Markus, Lukas og Johannes, og Apostlenes gjerninger ble til. Paulus ble drevet av den samme Hellige Ånd til å skrive brev til menigheter og kirkeledere; Tessalonikerbrevene, Romerbrevet, Korinterbrevene osv. Så ble Bibelen avsluttet med ordene om det som skal komme og de siste tider i Johannes' åpenbaring.

I løpet av noen få tiår hadde vi et helt nytt testamente som sammen med det gamle skulle samles og snart utgjøre en hel komplett bibel, der ingenting skulle legges til og ingenting skulle trekkes fra. Ånden hadde veiledet til den fulle sannhet. Det som Jesus hadde sagt og forkynt var blitt utdypet gjennom apostlenes ord. Hvordan vi forholder oss til Paulus og til Peter, er derfor også hvordan vi forholder oss til Jesus, han som sa til sine utsendinger: «Den som hører dere, hører meg, og den som forkaster dere, forkaster meg.» Luk 10,16.

Å tro på Jesus er å tro han på hans ord, selv der det måtte utfordre vår fornuft og kanskje enda til stride mot etablerte verdier i vår tid. I dåpsbefalingen sier Jesus at den dømte skal lære å holde alt det som Jesus har befalt. Dette går langt utover å kunne hovedpunktene i den kristne tro. Som kristne trenger vi en bibelvekkelse. Som troende dømte er vi kalt til å lese Guds ord og sette oss inn i hva Jesus faktisk har befalt i evangeliene, og som er videreført gjennom de apostoliske skriftene. For det andre må vi ta til oss ordene som sannhet.

«Synden er at de ikke tror på meg,» sier Jesus i dagens pretekst. Skulle vi da spørre oss selv om det finnes bibelord som du og jeg setter parentes rundt og i praksis ikke tror på? Er det ord vi ikke tør la tale sitt tydelige språk? Jesus sa en gang til de jødene som var kommet til tro på ham: «Hvis dere blir i mitt ord, er dere virkelig mine disipler. Da skal dere kjenne sannheten, og sannheten skal gjøre dere fri.» Joh 8,31f. La oss alle sammen leve det nye livet vi er kalt til, livet i sannhet og ekte frihet.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.